

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1790/2023
26.11.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранко Јовановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Основног јавног тужилаштва у Новом Саду, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4128/22 од 25.01.2023. године, у седници одржаној 26.11.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужене, **УКИДА СЕ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4128/22 од 25.01.2023. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 2515/2020 од 02.02.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се поништи, као незаконито решење о отказу уговора о раду тужене број ../19 од 20.03.2019. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду број ../07 од 01.04.2007. године, да се обавезе тужена да тужиоца врати на рад и да му накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 34.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4128/22 од 25.01.2023. године, жалба тужиоца је усвојена и преиначена првостепена пресуда, тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца и поништено, као незаконито решење тужене Републике Србије, Основног јавног тужилаштва у Новом Саду ../19 од 20.03.2019. године о отказу уговора о раду тужиоцу, обавезана тужена да тужиоца врати на рад и надокнади му трошкове поступка у износу од 121.500,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате, док је захтев тужене за накнаду трошкова поступка одбијен, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), и утврдио да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код тужене на радном месту намештеник – Руководилац Основног јавног тужилаштва у коме је тужилац радио био је јавни тужилац ББ. Дана 26.02.2019. године око 9 часова тужилац је отишао до тоалета и ушао у кабину, а у том моменту у другу кабину тоалета ушла је особа за коју се касније испоставило да је јавни тужилац коме је тужилац тада рекао „шта лупаш тим вратима“. Након тога тужилац је позван од секретарице јавног тужиоца да дође у кабинет јавног тужиоца. Тужилац је ушао у кабинет јавног тужиоца, где је одбио предлог јавног тужиоца да седне, те се у кабинету створила непријатна атмосфера. Уследио је непријатан разговор, тако да је у једном моменту јавни тужилац тужиоцу рекао „марш напоље“, након чега је тужилац рекао јавном тужиоцу „е сад ћу стварно да те одерем и да те тужим“. Након тог разговора тужилац се вратио на своје радно место, а успут је говорио „тужићу те и одраћу те“, што су могла чути лица која су се налазила у близини. Након два минута до врата канцеларије тужиоца су дошли јавни тужилац, административно-технички секретар и први заменик јавног тужиоца. Јавни тужилац је тада од тужиоца захтевао да понови шта је рекао у ходнику па је тужилац рекао јавном тужиоцу да ће га тужити и да ће да га одере, те да не зна због чега се боји разговора на ту тему као и на тему његовог напредовања на послу. Након тога јавни тужилац у Основном јавном тужилаштва у Новом Саду ББ је 01.03.2019. године донео упозорење којим је тужилац упозорен на постојање разлога за отказ уговора о раду, а потом и побијано решење од 20.03.2019. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду због повреде радне обавезе утврђене општим актом, односно уговором о раду из члана 179. став 2. тачка 5) и члана 179. став 3. тачка 5) Закона о раду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио, као неоснован тужбени захтев тужиоца, са образложењем да је тужиоцу законито престао радни однос због учињене повреде радне обавезе која је била предвиђена уговором о раду, а која је дефинисана као недолично, насилничко и увредљиво понашање према странкама или сарадницима, а која је прописана у циљу да се од запосленог очекује да поступа са дужном пажњом и уважавањем према странкама и сарадницима. Првостепени суд је закључио да је тужилац учинио наведену повреду радне обавезе, јер се у конкретном случају понашање тужиоца и обраћање јавном тужиоцу, као руководиоцу органа у коме ради са речима између осталог и „одраћу те“ не може сматрати уобичајеним и очекиваним понашањем запосленог у радном окружењу и да такво понашање тужиоца свакако одступа од предвиђених стандарда понашања у радном окружењу, те да је тужилац на тај начин учинио повреду радне дисциплине из члана 179. став 3. тачка 8) Закона о раду – непоштовање радне дисциплине прописане актом послодавца.

Одлучујући о жалби тужиоца, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев тужиоца за поништај оспореног решења о отказу

уговора о раду и враћање на рад, применом члана 1, 3, 4, 140. и 171. Закона о државним службеницима. Полазећи од наведеног закона, другостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца основан због недостатака у поступку доношења оспореног решења, с обзиром да је упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду од 01.03.2019. године и побијано решење од 20.03.2019. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду, донео основни јавни тужилац ББ као руководиоца органа који има статус оштећеног лица из спорног догађаја. По оцени другостепеног суда, ББ, као руководиоца Основног јавног тужилаштва у Новом Саду је имао могућност да се изузме у поступку који је вођен против тужиоца као запосленог, с обзиром да је стекао статус оштећеног из тог спорног догађаја и да овласти неког од заменика, који имају високо образовање да поступа у таквим околностима, што је пропуштено да учини, а што побијану одлуку чини незаконитом.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом тужене указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Тужилац је био намештеник у Основном јавном тужилаштву у Новом Саду и тужбом тражи да се поништи, као незаконито решење о отказу уговора о раду тужене од 20.03.2019. године, којим му је отказан уговор о раду од 01.04.2007. године и да се обавезе тужена да га врати на рад.

Законом о државним службеницима („Службени гласник РС“, бр. 79/2005, 51/2005, 83/2005, 64/2007, 67/2007, 116/2008, 104/2009, 99/2014, 94/2017 и 95/2018), чланом 1. прописано је да се овим законом уређују права и дужности државних службеника и поједина права и дужности намештеника. Чланом 4. став 3. истог закона прописано је да се на права и дужности намештеника примењују општи прописи о раду и посебан колективни уговор, ако овим или посебним законом није друкчије одређено.

Законом о државним службеницима уређена су само поједина права и дужности намештеника, а када се има у виду шта се тужбом тражи, то се не може прихватити као правилан закључак другостепеног суда да се у овој правној ствари примењује Закон о државним службеницима, већ се на права и дужности тужиоца, као намештеника имају применити општи прописи о раду и посебан колективни уговор, а у вези чега је другостепеном суду указано и претходном одлуком Врховног касационог суда Рев2 2720/2021 од 08.04.2022. године.

С обзиром на то да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено и да због тога нема услова за преиначење побијане другостепене одлуке, то је другостепена пресуда укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновно одлучивање.

У поновном поступку, другостепени суд ће применом одредби Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05...95/18) и Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“, бр. 25/2015 и 20/2018), који се примењивао у време када је тужиоцу отказан уговор о раду, утврди да ли је постојао основ за престанак радног односа тужиоца, а уколико јесте да ли су у том случају испуњени услови за враћање на рад или само за накнаду штете у смислу члана 191. ст. 6. и 7. Закона о раду.

Са напред наведених разлога Врховни суд је одлучио као у изреци на основу члана 416. став 2. ЗПП.

**Председник већа-судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић